

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Pöytyän kunnan rakennusjärjestysehdotus on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa.

ELECTRONIC SIGNATURE LIGHT AUTHENTICATION

The document Pöytyän kunnan rakennusjärjestysehdotus has been signed using the City of Turku's X-Sign service.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Ville-Matti Rautjoki
Allekirjoitusaika	24.06.2025 16:38
Allekirjoittaja	Petteri Järvi
Allekirjoitusaika	26.06.2025 09:10

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Pöytyän kunnan rakennusjärjestysehdotus.pdf
-----------	---

Turun kaupunginmuseo

24.6.2025

Dnro 2933-2025
(00 04 01)Pöytyän kunta
Lupajaosto
Kehityksentie 6
21800 Kyrö

kunta@poytya.fi

Pöytyän kunnan rakennusjärjestysehdotus

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/ tutkijat Milla-Lotta Kemiläinen ja Sanna Saunaluoma

Pöytyän kunnan lupajaosto on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa Pöytyän rakennusjärjestyksestä. Rakentamista ohjaava uusi rakentamislaki tuli voimaan vuoden 2025 alussa ja sen täytäntöönpanoon liittyen kuntien on uusittava rakennusjärjestyksensä uuden lain mukaiseksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö on huomioitu ehdotuksessa puutteellisesti. Kiinteiden muinaisjäännösten rauhoitus on automaattista eikä vaadi erillistä päätöstä tai suojelua osoittavaa kaavamerkintää. Muinaismuistolain (295/1963) rauhoitettuihin kohteisiin kajoaminen ilman lain nojalla annettua lupaa on kielletty. Selvitysvaatimus koskee aina myös arkeologista kulttuuriperintöä: uusia arkeologisia kohteita löytyy jatkuvasti, joten ennen rakennushankkeeseen tai maaperään kajoavaan toimenpiteeseen ryhtymistä on selvitettävä, vaikuttaako hanke tai toimenpide arkeologiseen kulttuuriperintöön, jotta hankkeen toteuttaja välttyy muinaismuistolain rikkomiselta. Lisäksi määräyksissä tulee kiinnittää huomiota arkeologisen kulttuuriperinnön selvityksiin hyvissä ajoin ennen alueidenkäyttö- tai rakentamishankkeiden aloittamista. Mikäli arkeologisen kulttuuriperinnön esiintymisessä tai tunnistamisessa on epäselvyyttä, tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen, joka on ensisijaisesti Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo esittää lausuntonaan seuraavat täydennykset ja muutokset rakennusjärjestysehdotukseen:

4.1 § Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä. Luetteloon tulee lisätä:

- kohde, jonka museoviranomainen on inventoinnin yhteydessä todennut kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi
- 1.3.2025 voimaan tulleet valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK-alueet), jotka on huomioitava yhtenä alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtana

24.6.2025

Dnro 2933-2025
(00 04 01)

- kohtaan yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut erilliset arvokkaat rakennukset tai muut kohteet tulee lisätä maininta asemakaavasta
- erityislainsäädännön nojalla suojellut kohteet ympäristöineen

RKY-lyhenne on valtakunnallisesti *merkittävät* rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) ja VAMA-lyhenne valtakunnallisesti *arvokkaat* maisema-alueet (VAMA).

6 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset. Kohtaa 6.2 Aidat ja niiden tukimuurit tulee muuttaa niin, että "Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske kohdassa 4.§. määriteltyjä kulttuuriympäristöjä ja -kohteita." Kohdassa 6.4 ilmalämpöpumput tekstiä on perusteltua vielä tarkistaa, sillä ilmalämpöpumpun sijoittelu suojeltujen rakennusten pihan puolelle ei välttämättä aina ole mahdollista ja jokainen hanke on tapauskohtaisesti harkittava siten, että kulttuuriympäristön arvot eivät vaarannu. Aurinkosähköjärjestelmien ja ilmalämpöpumppujen kohdalla tulee selvittää mahdollisuus sijoittaa järjestelmä arvokkaaseen kohteeseen tai ympäristöön museo-
viranomaisista kuullen. Molempiin kohtiin tulee lisätä "Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita /ympäristöjä, jotka on määritelty kohdassa 4.1".

Kohtaa 6.7 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet tulee muuttaa niin, että luvanvaraisuudesta vapauttaminen ei koske kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita /ympäristöjä, jotka on määritelty kohdassa 4.1.

7 § Luvanvaraisuudesta vapautettavat korjaus- ja muutostyöt ja niitä koskevat määräykset. Kohdissa 7.2 ja 7.4. on maininta Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojeltuja rakennuksia, eikä RKY-alueita. Tätä on syytä täydentää viittauksella arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmään kohdassa 4.1. Kohta 7.4. t tulee täydentää Kuntaliiton mallirakennusjärjestyksen mukaisesti: "Julkisivun ja katon värisävyn tulee olla alueelle ja rakennusajan kohdalle ominainen".

10 § Rakennuskohteen korkeusasema, kohta 10.1 Yleiset määräykset: "Jos sokkeli tai terassi jää maastollisista syistä korkeaksi, se tulee sopeuttaa ympäristöön." Rakennusjärjestyksessä tulee ennemmin edellyttää, että rakennus sijoitetaan rinteisellä rakennuspaikalla siten, ettei synny tarvetta tehdä korkeaa sokkeliä, tai että näkyvä sokkeli ja terassi tulee sopeuttaa ympäristöön.

Kohtaan 15 § Mainos- ja tekniset laitteet, 15.1 Yleiset määräykset vastuumuseo esittää seuraavaa lisäystä (ks. lihavointi): "Laitteen muodon, väriyksen, **koon** ja rakenteen on sovellettava rakennukseen ja ympäristöön." Tämä koskee myös kohtaa 11.2.

12 § Maanalainen rakentaminen. On huomioitava, että selvitysvaatimus koskee myös arkeologista kulttuuriperintöä.

17 § Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus. Kohdan 17.1 Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka osalta on mainittu,

24.6.2025

Dnro 2933-2025
(00 04 01)

että asuinrakennuksen suurin sallittu kerrosluku on kaksi. Ympäristön luonteesta kuten esimerkiksi maastonmuodoista ja ympäröivien rakennusten massoittelusta riippuen kaksikerroksinen rakentaminen voi toisinaan olla silmiinpistävän korkeaa. Siksi ympäristöön soveltuva kerrosluku tulee harkita tapauskohtaisesti.

23 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet. 23.1 Eritysalueen yleiset määräykset. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että myös luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennuskohteiden toteutuksessa tulee huomioida kohteen soveltaminen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.

23.2. Suojellun rakennuksen määritelmiä. Herää kysymys, aiheuttaako muotoilu hankaluutta, mikäli esimerkiksi sisätiloissa kiinteä sisustus on vain joiltain listassa esitetyiltä osin kulttuurihistoriallisesti arvokasta. Lisäksi sisätiloiltaan suojellut rakennukset on useimmiten suojeltu erityislainsäädännön nojalla, jolloin kunkin kohteen suojelutarpeet on jo suojelupäätöksessä määriteltävä yksityiskohtaisesti. Muotoilu antaa ymmärtää, että alkuperäiset ikkunat tai ovet voisi aina vaihtaa uusiksi puuikkunoiksi, mikä monessa tapauksessa merkitsee kulttuurihistoriallisten arvojen heikentymistä. Kohta vaatii siis vielä harkintaa ja muokkausta.

Kohdassa 23.3 *Selvitysvaatimukset* on syytä muokata lausetta seuraavanlaisesti: "on selvitettävä tontin mahdolliset kulttuurihistorialliset arvot".

Kohtaan tulee myös muuttaa Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon nykyinen nimi (1.1.2025 alkaen), eli "Turun kaupunginmuseo toimii Varsinais-Suomen alueellisena vastuumuseona".

41 § Rakennuksen tai sen osan purkamisen. Purkamista käsittelevässä luvussa ei ole toistaiseksi huomioitu suojeltuja ja muita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia tai museoviranomaisen roolia, joten kohta vaatii täydentämistä ja uudelleenmuotoilua. Lisäksi selvitysvaatimuksissa ei ole mainittu hakijan velvoitetta toimittaa tarvittaessa selvitys rakennuksen kunnosta.

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museonjohtaja

Ville-Matti Rautjoki

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
yli-intendentti

Petteri Järvi

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi